

Kázání: 180. O manželství trochu přitaženém za vlasy

Kázání

O manželství trochu přitaženém za vlasy

1. čtení: Marek 3, 31 - 35

31 Tu přišla jeho matka a jeho bratři. Stáli venku a vzkázali mu, aby k nim přišel.

32 Kolem něho seděl zástup; řekli mu: „Hle, tvoje matka a tvoji bratři jsou venku a hledají tě.“

33 Odpověděl jim: „Kdo je má matka a moji bratři?“

34 Rozhlédl se po těch, kteří seděli v kruhu kolem něho, a řekl: „Hle, moje matka a moji bratři!

35 Kdo činí vůli Boží, to je můj bratr, má sestra i matka.“

2. čtení: Genesis 29, 15 - 28

15 Potom řekl Lában Jákobovi: „Což mi budeš sloužit zadarmo jen proto, že jsi můj příbuzný? Pověz mi, jaká má být tvá mzda.“

16 Lában měl dvě dcery. Starší se jmenovala Lea, mladší Ráchel.

17 Lea měla mírné oči, Ráchel byla krásné postavy, krásného vzezření.

18 Jákob si Ráchel zamiloval; proto řekl: „Budu ti sloužit sedm let za tvou mladší dceru Ráchel.“

19 Lában souhlasil: „Lépe, když ji dám tobě než někomu jinému; zůstaň u mne.“

20 Jákob tedy sloužil za Ráchel sedm let; bylo to pro něho jako několik dní, protože ji miloval.

21 Potom řekl Jákob Lábanovi: „Dej mi mou ženu, má lhůta už uplynula. Toužím po ní.“

22 Lában shromáždil všechny muže toho místa a uspořádal hody.

23 Večer vzal svou dceru Leu a uvedl ji k Jákobovi, a on k ní vešel.

24 Za služebnici své dceři Leji dal Lában otrokyni Zilpu.

25 Ráno Jákob viděl, že to je Lea. Vyčítal Lábanovi: „Cos mi to provedl? Což jsem u tebe nesloužil za Ráchel? Proč jsi mě oklamal?“

26 Lában odpověděl: „U nás není zvykem, aby se mladší vdávala dříve než prvorozená.

27 Zůstaň u ní po celý svatební týden a dáme ti i tu mladší za službu, kterou si u mne odsloužíš v dalších sedmi letech.“

28 Jákob tak učinil a zůstal u ní po celý týden. Pak mu Lában dal za ženu svou dceru Ráchel.

Sestry a bratři, svatba je událost, na níž by se mělo vzpomínat. Aby vůbec na co vzpomínat bylo, obvykle se na ní něco stane. Teď nemyslím to, že si ti dva před kazatelem, farářem nebo matrikářkou řeknou „ano“. Na slibu jako takovém není nic originálního. Správná svatba musí být něčím výjimečnou, musí se na ní něco nečekaného, netušeného a často i nechtěného odehrát.

Proto se unášejí nevěsty, rozbíjejí talíře, navlékají chomouty a tak podobně. I kdyby ale novomanželé o podobné lidové taškařice nestáli, stejně se obvykle něco stane. Když byl třeba onehdy na jedné svatbě Ježíš, uprostřed veselky došlo z ničeho nic víno. Trapas.

Mojí tetě za protektorátu zase v noci před svatbou zloději ukradli celé těžce opatřené prase. Tragédie.

Já jsem o svatební ráno zjistil, že nemám žádné svatební boty a musel jsem se tudíž cestou do kostela ještě stavět v obchodě s obuví, přičemž v éře socialismu nebylo vůbec jisté, že mou velikost zrovna budou mít. Stres.

Nedávno jsem oddával v jednom celkem odlehlém lese. Ve chvíli, kdy byli snoubenci i svatebčané na místě, strhnul se takový liják, že se nedalo dělat nic jiného, než prchnout. Katastrofa. Kdepak nějaký

obřad natož kázání. Stihnul jsem se akorát zeptat, jestli tedy oba dva „ano“, oni to celí mokří ve spěchu odkývli a pak jsme v tom lijáku všichni mazali z lesa honem do aut a pryč. Myslím, že na tuhle svatbu nikdo z přítomných hned tak nezapomene.

Trapasy, tragédie, stresy a katastrofy prostě ke svatbám patří a tak to má být, protože ani v životě jako takovém se nám vyhybat nebudou. Alespoň je na co vzpomínat.

Jákob z dnešního biblického příběhu měl také veselku jedna báseň, jen co je pravda. Tchán Lában mu jednoduše vyměnil svou dceru. Byli dohodnutí, že nevěstou bude mladší Ráchel, jenže když se ráno Jákob probudí, leží vedle něj starší Lea.

Celý svatební den měla na hlavě svatební závoj, nepromluvila ani slůvko, a v noci byla tma. Nic s tím neuděláte, i kdybyste se obrátili na nějakou obchodní inspekci. Nikdo vám nepomůže, protože všechno proběhlo v souladu s tehdejšími pravidly: zboží bylo převzato, rozbaleno a zkonsumováno. Tady reklamace nepřicházejí v úvahu. O to víc, když jste na to sám, jako chudák uprchlík Jákob, bez rodiny, která by za ním stála, bez advokáta.

Možná si teď, sestry a bratři, říkáte, že je to celé trochu přitažené za vlasy. Že by tuhle záměnu Jákob celý den a noc až do rána nepoznal? V naší době samozřejmě krajně nepravděpodobné. Ale starověk přitažený za vlasy byl, a dost. Tedy alespoň pro nás, co žijeme ve 21. století. Pro starověké lidi bychom zase byli divní my.

Vlastně každá doba je nějak za vlasy přitažená, nějak se vymyká a nějak se odlišuje. Představa, že pro svatbu a pro manželství je v Bibli stanoven nějaký jeden muštr a jedno kopyto, je iluzorní.

Zatímco dnes se u nás na Západě lidé berou obvykle z lásky a z vlastního rozhodnutí, protože se vzít chtějí, v době praotce Jákoba měly sňatky naprosto jiný charakter. Šlo zejména o obchodní dohodu mezi rodinami ženicha a nevěsty. Slovo nevěsty bylo ostatně naprosto nepodstatné.

Dohoda se na rozdíl od dnešních zvyklostí uzavírala zasnoubením. Zásnubami se snoubenka stala ženou snoubence. Nicméně stále ještě nemohli žít spolu.

Aby byla obchodní transakce završena, nejdřív musela rodina snoubence za nevěstu zaplatit. Asi tak, jako když si dneska na e-shopu koupíte dejme tomu televizi.

Když ji objednáte, uzavřeli jste tím pádem kupní smlouvu. Televize je vám takřikajíc zasnoubena. Následuje úhrada, ať už elektronicky kartou nebo na dobírku. Teprve potom si ji můžete vyzvednout, umístit do obýváku a celí natěšení ji zapnout. Jaké city k vysněné televizi chováte, je obchodníkovi obvykle šuma fuk, pro něj to je prostě jenom obchod.

Takhle nějak to tenkrát v Jákobově starověku fungovalo. Žena byla obchodním artiklem a svatba něco na způsob převzetí zboží. Proto nás potom ani nemůže překvapit, že Lában Jákobovi podstrčil místo mladší Ráchel starší Leu. Udělal to úplně stejně, jako prodavačka Lidlu, která v regálu umístí jogurt s dřívějším dnem výroby před ten s pozdějším.

Obchod je obchod, tady musí jít city stranou. Stejně jako se to stává nám s jogurty v Lidlu, ani Jákob se nenamáhal přečíst si datum výroby a tak holt smůla, Leu už nešlo vrátit.

Sedm let u strýce makal, aby si na svou objednanou ženu Ráchel vydělal, a teď tohle! A Lában celou tu aféru jenom suše okomentoval slovy: „U nás není zvykem, aby se mladší vdávala dříve než prvorozená.“ Basta fidli.

Ale Jákob už nic nenamítá, protože dobře ví, že také on sám má máslo na hlavě. Do Mezopotámie ke

strýci před sedmi lety uprchnul kvůli tomu, že od svého slepého otce podvodem získal požehnání, které náleželo prvorozenému bratrovi Ezauovi.

Jákob ví, že se mu jeho vlastní podvod nyní vrátil v jiné podobě od strýce Lábara. Bránit se ostatně nemá jak, a tak nakonec na Lábarovu nabídku dalších sedmi let služby za získání Ráchel kývne.

Nutno dodat, že když se to tak vezme kolem a kolem, Lábar byl v zásadě férový chlap. Nepožadoval, aby Jákob zase sedm let makal a teprve potom mu Ráchel přenechal. Dal mu svou mladší dceru hned a na dluh, i s tím rizikem, že mu třeba synovec s dosud nesplacenou Ráchel uprchne. Navíc dal oběma dcerám nemalé věno v podobě otrokyň Zilpy a Bilhy.

Nakonec všechno dobře dopadlo, Jákob si odsloužil dalších sedm let, a jeho dvě ženy a jejich dvě služby mu porodily dvanáct kluků. Když se potom vracel zpátky ke svým do Kanánu, byla tahle rodina už tak trochu malým nárůdkem.

Nám se to zdá dnes už poněkud přitažené za vlasy. V našich končinách se v současnosti naštěstí manželství nebere jako obchodní transakce a ani v něm obvykle nejde za každou cenu o co největší počty potomstva. Ženy už nejsou zbožím ani zařízením na produkci dětí. V tomhle směru je náš svět rozhodně přívětivější.

Samozřejmě, jako každá doba, i ta dnešní je ve způsobu jak chápe manželství, v porovnání s předchozími dobami, přitažená nějak za vlasy. Prostě se to dnes dělá jinak než dřív. Svatby netrvají týden, jako v době Jákoba a Lábara, zasnuby, pokud vůbec nějaké jsou, nemají charakter kupní smlouvy a svatební noc není považována za převzetí zboží.

Troufám si tvrdit, že hlavním motivem, proč spolu dnes dva lidé chtějí žít, je vedle lásky také to, že nechtějí být sami. Mít po boku někoho, koho mám rád, s nímž mohu sdílet své radosti i starosti, kdo mi pomůže v nouzi, není vůbec málo. Redukovat tenhle jedinečný svazek jen na otázku sexu, jak se to někdy děje zejména v církevních kruzích, by bylo politováníhodným zjednodušením. Jinak řečeno, pokud se dva lidé rozhodnou spolu žít v lásce a pomáhat si, nemá nikdo právo jim v tom bránit.

Na druhou stranu se manželství a rodina nesmějí přeceňovat. Nejedná se o žádnou svátost. Jakkoli máme naše protějšky a rodiny rádi, neměli by být konečným cílem a smyslem všeho našeho snažení.

Když Ježíšovi jednou sdělili, že za ním dorazila jeho rodina, rozhlédl se kolem sebe a řekl svým učedníkům a učednicím stručně: vy jste moje rodina.

Každý z nás je součástí širšího společenství, než jsou pokrevní svazky. Zejména tam, kde se spojíme na prosazování hodnot Božího království, jako jsou pokoj, soucit a spravedlnost, vytváříme společně novou větší rodinu. Rodinu, která svým trváním přesahuje všechny jiné svazky, jež jsou vždycky ze své podstaty pouze dočasné.

Ježíšův požadavek „hledejte nejprve Boží království, a všechno ostatní vám bude přidáno“ byl pro tehdejší lidi bezesporu také přitažený za vlasy. Navzdory tomu nic ze své pravdivosti a naléhavosti do dneška neztratil.

Peč

SPCH 30. 7. 2023

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)